

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (พัฒนาอาชีพระยะสั้น)
หลักสูตรการร้อยมาลัย จำนวน 10 ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปีงบประมาณ 2566 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ โดยยึดแนวทางในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2551) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ภาคีเครือข่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรการร้อยมาลัย (จำนวน 10 ชั่วโมง) เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาต่อเนื่องบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีคุณภาพตามเป้าหมาย ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศต่อไป

กศน.อำเภอชุมพลบุรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักสูตรการร้อยมาลัย	1
รายละเอียดหลักสูตร	3
แผนการจัดการเรียนรู้	5
ใบความรู้ เรื่องการร้อยมาลัย	6
ใบงาน เรื่องการร้อยมาลัย	12
แบบประเมินผลงาน	17
แบบประเมินความพึงพอใจ	19
ผู้จัดทำ	

หลักสูตรการร้อยมาลัย
จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มวิชาความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สู่ “วิสาหกิจชุมชน : ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับ ศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี เห็นความสำคัญของการ จัด การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในสังกัดที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาส เรียนรู้ต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต จึงจัดวิชาชีพหลักสูตรการร้อยมาลัย และการต่อยอดอาชีพ เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โครงการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการ ของชุมชน
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมการสร้างอาชีพใหม่ให้กับชุมชน พร้อมส่งเสริมให้เป็นสินค้าขายหน้า ร้านและออนไลน์ได้
3. สามารถนำความรู้จากการอบรมไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการร้อยมาลัย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการร้อยมาลัย
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการในร้อยมาลัยไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรใช้เวลาเรียนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การร้อยมาลัย
2. แหล่งเรียนรู้, อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. ตัวอย่างของจริง วัสดุอุปกรณ์การฝีกอาชีพ ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระในการปฏิบัติ
2. ทักษะการปฏิบัติ
3. คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีชิ้นงานจากการฝึก
2. ผ่านการประเมินจากแบบประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	จำนวน 2 ชั่วโมง
1.1 ความสำคัญของการร้อยมาลัย	จำนวน 40 นาที
1.2 ความรู้เรื่องการขายและการตลาด	จำนวน 40 นาที
1.3 ความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้	จำนวน 40 นาที
2. การร้อยมาลัย	จำนวน 8 ชั่วโมง
2.1 การร้อยมาลัยสองชาย	จำนวน 4 ชั่วโมง
2.2 การร้อยมาลัยกร	จำนวน 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	<p>ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>1.1 ความสำคัญของการร้อยมาลัย</p> <p>1.2 ความรู้เรื่องการขายและการตลาด</p> <p>1.3 ความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้</p>	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการร้อยมาลัยได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการตลาดและการจำหน่ายพวงมาลัยได้</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้ได้</p>	<p>1.1 ความสำคัญของพวงมาลัย</p> <p>1.2 ความรู้เรื่องการขายและการตลาด</p> <p>1.3 ความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้</p>	<p>1. วิทยากรบรรยายความสำคัญของพวงมาลัย ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปผลการเรียนรู้</p> <p>2. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการตลาดและการจำหน่ายพวงมาลัย</p> <p>3. วิทยากรแนะนำการตลาดและส่งเสริมการขาย</p> <p>4. วิทยากรบรรยายความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้</p>	2 ชั่วโมง	-
2	<p>การร้อยมาลัย</p> <p>.2.1 การร้อยมาลัยสองชาย</p> <p>2.2 การร้อยมาลัยกร</p>	<p>1. ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุอุปกรณ์ในการร้อยมาลัยได้ถูกต้อง</p> <p>2. ผู้เรียนมีทักษะและสามารถร้อยมาลัยได้</p>	<p>1. วัสดุอุปกรณ์ในการร้อยมาลัย</p> <p>2. ขั้นตอนการร้อยมาลัย</p>	<p>1. วิทยากรเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ในการร้อยมาลัย</p> <p>2. วิทยากรแจกใบความรู้เรื่องการร้อยมาลัยให้ผู้เรียนศึกษารายละเอียด</p> <p>3. วิทยากรบรรยายและสาธิตการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สาธิตการร้อยพวงมาลัย</p> <p>4. วิทยากรให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ พร้อมอธิบายขั้นตอนการร้อยมาลัยประกอบ</p>	-	8 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				5. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับขั้นตอนการร้อยมาลัยและทบทวนวิธีการร้อยมาลัย 6. ครูและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน		

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำหลักสูตร ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

(นางสาวอรดี ยามรัมย์)

(.....)

(นางสาววารินทร์ วงษ์ทอง)

(นางสาวมุกทิกา การงานดี)

วิทยากร

ครู กศน.ตำบล

เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง

ครู คศ.1

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายภานุวงศ์ ศรีประเสริฐ)

(นางสำลี ธราวุธ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้

แบบ กศ.ตน.12

วิทยากร

หลักสูตร การร้อยมาลัย จำนวน 10 ชั่วโมง (เรียนวันละ 5 ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่ เวลาเรียน 09.00 น.- 15.00 น.

สถานที่จัดการเรียน

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
	09.00 น. - 15.00 น.	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายความสำคัญของพวงมาลัย ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปผลการเรียนรู้ 2. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการตลาดและการจำหน่ายพวงมาลัย 3. วิทยากรแนะนำการตลาดและส่งเสริมการขาย 4. วิทยากรบรรยายความรู้ในการเลือกซื้อและเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้ 5. วิทยากรเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ในการร้อยมาลัย 6. วิทยากรแจกใบความรู้เรื่องการร้อยมาลัยให้ผู้เรียนศึกษารายละเอียด 7. วิทยากรบรรยายและสาธิตการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สาธิตการร้อยพวงมาลัย 8. วิทยากรให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ พร้อมอธิบายขั้นตอนการร้อยมาลัยประกอบ (วิทยากรสาธิตการร้อยมาลัยสองชาย) 	๕ ชม.
	๐๙.๐๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายและสาธิตการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สาธิตการร้อยพวงมาลัย 2. วิทยากรให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ พร้อมอธิบายขั้นตอนการร้อยมาลัยประกอบ (วิทยากรสาธิตการร้อยมาลัยกร) 3. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับขั้นตอนการร้อยมาลัยและทบทวนวิธีการร้อยมาลัย 4. ครูและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 	๕ ชม.

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

ใบความรู้ หลักสูตรการร้อยมาลัย

1. ความหมาย/เป็นมา/ความสำคัญ

ความหมาย

มาลัย หมายถึง ดอกไม้ประดิษฐ์แบบไทยลักษณะหนึ่ง โดยการนำดอกไม้ กลีบดอกไม้ ใบไม้ และส่วนต่าง ๆ ของดอกไม้ที่ร้อยได้ มาร้อยเป็นพวง มีลักษณะต่าง ๆ กันมากมายหลายแบบ ตั้งแต่แบบดั้งเดิม จนถึงแบบสมัยใหม่ ซึ่งก็ดัดแปลงมาจากแบบดั้งเดิมนั่นเอง

ประวัติการร้อยมาลัย

บรรพบุรุษของไทยเรามีชื่อเสียงในงานด้านศิลปะการประดิษฐ์อย่างมากมา โดยเฉพาะ การประดิษฐ์ตกแต่งพวงดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และวัสดุอื่น ๆ เป็นที่ขึ้นชื่อมานานแต่โบราณกาลแล้ว แต่ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าได้มีการเริ่มต้นมาแต่ในสมัยใดแน่ คงเนื่องมาแต่ไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้นั่นเอง จึงไม่มีหลักฐานใดๆ ให้อนุชนรุ่นหลังได้สืบค้น ต่อมาในสมัยสุโขทัย เป็นราชธานี แต่ครั้งสมัยพระเจ้าอรรณมหาราช คือ พระร่วงเป็นพระเจ้าแผ่นดิน พระสมณเอก คือ ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ หรือนางนพมาศ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถในงานด้านฝีมือในการประดิษฐ์ดอกไม้สดเป็นเลิศ ในสมัยนั้นตามหลักฐานที่อ้างถึงในพระราชนิพนธ์เรื่องพระราชพิธี 12 เดือนตอนหนึ่งที่กล่าวถึงท้าวศรีจุฬาลักษณ์ได้คิดตกแต่งโคมลอยให้งดงามวิจิตรกว่าโคม ของพระสมณอื่นทั้งปวง โดยการนำเอาดอกไม้ต่างๆ มาประดิษฐ์ตกแต่ง และยังได้เอาผลไม้ มาทำการแกะสลักตกแต่งประกอบไปด้วย แต่ก็ได้มีการ อ้างถึงว่าในการตกแต่งครั้งนั้นมีการร้อยมาลัยมาประดับตกแต่งด้วย หรือไม่และในหลักฐานที่อ้างถึงตอนหนึ่งว่า ในเดือนเมษายนมีพระราชพิธีสนามใหญ่บรรดาเจ้าเมือง เศรษฐี คหบดีเข้าเฝ้าถวายบังคมสมเด็จพระร่วงเจ้า เพื่อถวายเครื่องราชบรรณาการ พระสมณก้านัลต่าง ๆ ก็ร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ ใส่เมี่ยงหมากถวายให้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ ผู้มาเฝ้าและในครั้งนั้นนางนพมาศ ก็ร้อยดอกไม้สีเหลืองเป็นรูปพานทองสองชั้นรองชั้น มีระย้าระบายงดงามในชั้นใส่เมี่ยงหมาก แล้วร้อยดอกไม้เป็นตาข่ายคลุมชั้นอีกทีหนึ่ง เป็นที่เจริญตาและถูก กาลเทศะอีก สมเด็จพระร่วงเจ้าจึงทรงบัญญัติว่า ถ้าชาวไทยทำการรับแขกเป็นการสนามใหญ่ มีการอวาทม์มงคล หรือวิวาทม์มงคล เป็นต้น ให้ร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปพานชั้นหมากดังนี้ และให้เรียกว่า พานชั้นหมาก

ประโยชน์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มาลัยมีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีหน้าที่ใช้สอยต่าง ๆ กันไปตามโอกาสและความเหมาะสม ดังนั้นก็จะกล่าวรวม ๆ กัน มาลัยชนิดต่าง ๆ มีประโยชน์ดังนี้ คือ

1. ใช้สำหรับคล้องคอเป็นเกียรติแก่เจ้าของงาน เช่น เจ้าบ่าว-เจ้าสาว ในงานแต่งงาน ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มาร่วมงานคนใหม่ในงานเลี้ยงรับผู้มาใหม่ หรือผู้ที่จะย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ ยิงที่ทำงานอื่นในงานเลี้ยงส่งผู้ที่จะจากไปยังที่อื่น ถ้าจัดงานเป็นพิธีก็มักจะนิยมใช้มาลัยสองชายชนิดสำหรับคล้องคอ เพื่อเป็นการแสดงถึงการให้เกียรติแก่บุคคลนั้น ๆ เป็นสำคัญ

2. ใช้สำหรับคล้องคอเพื่อแสดงความยินดีหรือต้อนรับแขก เช่น การต้อนรับแขกต่างประเทศ อาจใช้มาลัยสองชายสำหรับคล้องคอ ในตอนที่ไปรับที่สนามบิน เพื่อเป็นการบ่งบอกหรือแสดงออกถึงความยินดีที่บุคคลนั้น ๆ ได้มาเยี่ยมเยือน

3. ใช้สำหรับคล้องคอ หรือสวมคอเพื่อแสดงความยินดี หรือเป็นเกียรติแก่ผู้มี ชัยชนะในการประกวดต่าง ๆ เช่น การประกวดความงาม การประกวดร้องเพลง หรือการประกวดการแสดงต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนใหญ่มักนิยมใช้มาลัยสองชาย หรืออาจเป็นมาลัยพวงดอกไม้สวย ๆ ก็ได้

4. ใช้สำหรับคล้องคอ หรือสวมคอเพื่อแสดงความยินดี หรือเป็นเกียรติแก่ผู้มี ชัยชนะในการแข่งขันต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา กรีฑา และการละเล่นต่าง ๆ ส่วนใหญ่นิยมใช้มาลัยสองชาย หรือมาลัยสำหรับสวมคอเช่นกันแต่ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์จากมาลัยได้หลายงาน ไม่ว่าจะเป็นงานมงคลหรืองานอวมงคล เพียงแต่ต้องคำนึงถึงวัสดุตกแต่งให้เหมาะสมกับงานนั้นๆ มีการใช้ดอกไม้ ใบไม้ หรือวัสดุทดแทนได้หลายๆ อย่างตามสภาพของท้องถิ่น ฤดูกาล อาจเป็นวัสดุที่เก็บรักษาได้นาน เช่นดินปั้นดอกไม้ ซึ่งหาซื้อได้ง่าย สะดวก ราคาไม่สูงมากนัก เพียงแต่คนที่จะร้อยต้องใช้เวลาฝึกฝนจนชำนาญ จึงจะร้อยได้สวยงาม

ช่องทางการจำหน่าย

พวงมาลัยดอกไม้สด” นับว่าเป็นงานฝีมือที่ได้รับความนิยมจากพ่อค้าแม่ค้า รวมถึงประชาชนทั่วไปอยู่เรื่อยๆ พอถึงวันสำคัญทางพุทธศาสนา รวมถึงวันสำคัญต่างๆ ของบุคคล และองค์กร พวงมาลัยดอกไม้สดมักจะได้รับความนิยม ขายดิบขายดี ไม่เฉพาะที่ห้อยขายตามตลาดทั่วไป ตามถนนสี่แยกต่างๆ ก็มีให้เห็น อาชีพการร้อยมาลัย จึงสามารถทำเป็นอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ อาจจะไม่ทำประจำ ทำเฉพาะช่วงวันสำคัญๆ การขายพวงมาลัยดอกไม้สด ถือว่าเป็นอีกหนึ่งช่องทางทำมาหากินที่น่าสนใจอยู่ไม่น้อย เป็นงานฝีมือที่ทำงานง่าย

ผู้เรียนสามารถจำหน่ายตามท้องตลาดสด สี่แยก หรือ ตามบ้านเรือนต่าง ๆ และยังสามารถโพสต์ขายตามสื่อช่องทางออนไลน์ต่างๆ ได้ เช่น Facebook Line หรือ กลุ่มการค้าออนไลน์ กศน.ตำบล OOCC กศน.ตำบลศรีณรงค์ และ OOCC กศน.อำเภอชุมพลบุรี เป็นต้น

การเลือกซื้อ/ การเลือกใช้/เก็บรักษาดอกไม้

ดอกกรัก

การเลือกซื้อ/ การเลือกใช้

ดอกแข็งสีขาว ไม่ซ้ำ หรือจะเก็บจากต้นเป็นช่อ มาแกะเองเพื่อคัดขนาดของดอกได้

การเก็บรักษา

อย่าพรมน้ำ เพราะจะทำให้ดอกช้ำและเน่า ควรใส่ถุงพลาสติกรัดปากถุงให้แน่น เก็บเข้าตู้เย็นชั้นล่างห่อใส่ ตะแกรงผึ่งลม

ดอกพุด

การเลือกซื้อ/การเลือกใช้

ดอกตูม ก้านแข็ง สีเขียววาว ไม่เหลือง (ถ้าออกเหลืองแสดงว่าดอกค้ำหรือดอกไม้เก่า)

การเก็บรักษา

ห่อใบตอง ใส่ถุงพลาสติก เก็บในตู้เย็นชั้นล่าง

ดอกกุหลาบมอญ

การเลือกซื้อ/การเลือกใช้

กลีบไม่มีรอยช้ำ ฉีกง่าย ต้องไม่มีรูพรุน ขั้วเหนียวไม่หลุดง่าย กลีบแข็งแรง

การเก็บรักษา

เก็บในถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น เก็บในตู้เย็นช่องล่างสุด หรือจะพรมน้ำแล้วคลุมด้วยผ้าขาวบางชุบน้ำให้ชื้น

ดอกบานไม่รู้โรย

การเลือกซื้อ/การเลือกใช้

สีดอกสด กลีบเลี้ยงใบยังสดอยู่ก้านดอกแข็ง กลีบไม่ร่วงง่าย

การเก็บรักษา

ตัดเป็นดอก เหลือก้านดอกประมาณ ๑ ๑/๒ นิ้ว ใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น เก็บเข้าตู้เย็นช่องล่าง ถ้าไม่มีตู้เย็นให้ใส่ถาดคลุมด้วยผ้าชื้น

ดอกมะลิ

การเลือกซื้อ/การเลือกใช้

ดอกตูมสดดอกใหญ่สีขาว หรือสีเขียวอ่อน ไม่ซ้ำ

การเก็บรักษา

เก็บใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น ใส่ตู้เย็น แต่ดอกมะลิเก็บไว้ได้ไม่นานไม่เกิน ๒ วัน ดอกจะช้ำหรือดำ

ดอกกล้วยไม้

การเลือกซื้อ/การเลือกใช้

ช่อดอกสด แข็ง ดอกยังชูช่ออยู่ ก้านแข็งสีเขียวสด ปลายกลีบดอกไม้ไม่ดำหรือเหี่ยวนิ่ม

การเก็บรักษา

ถ้าใช้แต่ดอกเด็ดดอกไม้ใส่ถุง เก็บใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่นเก็บเข้าตู้เย็นชั้นล่าง ถ้าใช้ทั้งก้านให้แช่น้ำท่วมก้าน ประมาณ ๒-๓ นิ้ว แล้วใช้ผ้าชื้นคลุมดอกไม้

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการร้อยมาลัย

1. เข็มมาลัย

เป็นเข็มเหล็กหรือสแตนเลสยาวประมาณ 12 -14 นิ้ว ปลายแหลมมี 2 ขนาด ขนาดเล็ก 6 นิ้ว ใช้กับงานละเอียด ส่วนขนาดใหญ่ใช้กับงานดอกไม้ดอกใหญ่ หรือดอกไม้ที่มีกลีบใหญ่ ๆ เวลาซื้อควรต้องเลือกให้เหมาะสมกับงานนั้น ๆ ด้วย

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการร้อยมาลัย

- 1 . เข็มสั้นหรือเข็มมือ หมายถึง เข็มสั้นธรรมดาใช้สำหรับเย็บดอกไม้ เย็บโบ หรือร้อยอุบะก็ได้ ปกติมักจะใช้เบอร์ 8 และเบอร์ 9
 - 2 . ด้าย ด้ายที่ใช้ในงานมาลัยมี 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ด้ายร้อยมาลัยเส้นใหญ่ (สีขาว) ควรใช้ด้ายคู่ ด้ายร้อยอุบะใช้เส้นเล็ก (สีขาว) เบอร์ 40 หรือ 60 ด้ายสำหรับเย็บ หรือ มัดดอกไม้ ใช้เส้นเล็กควรใช้สีเดียวกับกลีบดอกไม้ที่ใช้ทำตุ้มดอกไม้
 3. วาสลิน เป็นน้ำมันชนิดหนึ่งใช้สำหรับทาเข็มมาลัยก่อนร้อย ขณะร้อยเพื่อให้การรูดมาลัย ออกจากเข็มได้ง่าย
 4. ริปบิ้นหรือโบว์ หมายถึง ส่วนที่จะใช้ผูกติดกับมาลัยสำหรับคล้องคอ หรือใช้มือถือก็ได้ อาจเป็นริปบิ้น จากผ้าไนลอน ฟาง พลาสติก หรือริปบิ้นเงิน ริปบิ้นทอง
 5. กรรไกร ควรมี 2 ขนาด คือขนาดเล็กและขนาดกลาง
 6. คีม สำหรับไว้จับเข็มมาลัย ขณะที่ทำการรูดมาลัยออกจากเข็ม
- *** นอกจากนี้แล้วยังมีมีดเล็ก , กะละมัง, ถาด, ที่ฉีดน้ำ, ผ้าขาวบาง และที่ขาดไม่ได้คือ ดอกไม้และใบไม้ที่จะใช้ร้อยมาลัย ดอกกรัก ขั้วดอกกรัก ขั้วดอกชบา ดอกพุด ดอกกุหลาบมอญ ดอกดาวเรือง ฯลฯ ตามต้องการ

วิธีการร้อยมาลัย

วัสดุ – อุปกรณ์ สำหรับร้อยมาลัย

1. ดอกมะลิ
2. ดอกรัก
3. ดอกกุหลาบ
4. ใบตอง
5. เข็มร้อยมาลัย (เข็มายาวๆ)
6. ด้าย
7. กรรไกร

ขั้นตอนการร้อยมาลัย

**การใช้วาสลินทาที่เข็มร้อยมาลัย จะช่วยให้ร้อยง่ายขึ้น

1. ชั้นที่ 1 ร้อยดอกมะลิ /ดอกพุด ดอกที่ 1 ด้วยเข็มร้อยมาลัย สังก้านดอกยาว 0.5 เซนติเมตร
2. ร้อยดอกมะลิ/ดอกพุด ดอกที่ 2-3 เช่นเดียวกับ ดอกที่ 1 เรียงดอกโดยรอบ
3. ร้อยดอกมะลิ/ดอกพุด ชั้นที่ 2 และชั้นอื่นๆ เช่นเดียวกับชั้นที่ 1 จนได้ 30 ชั้น ใช้ดอกมะลิ 120 ดอก หรือได้ความยาวของมาลัยประมาณ 13 นิ้ว
4. รูดมาลัยออกจากเข็ม

ขั้นตอนการร้อยอุบะ

1. ร้อยดอกกุหลาบ จำนวน 1 ดอก ดอกรักจำนวน 5 ดอกด้วยเข็มร้อยมาลัย
2. รูดอุบะออกจากเข็ม ร้อยอุบะจำนวน 5 ขา และประกอบอุบะทั้ง 5 ขา เข้าด้วยกันมัดให้แน่น

ขั้นตอนการประกอบ

1. ร้อยดอกกุหลาบ 1 ดอกต่อจากอุบะ
2. ประกอบมาลัยทั้งสองข้างเข้าด้วยกัน มัดให้แน่น
3. ใช้กรรไกรตัดด้ายส่วนที่เหลือทิ้ง เท่านั้นก็เสร็จเรียบร้อย

การร้อยมาลัยดอกไม้

วิธีการร้อยมาลัย

มาลัยชายเดี่ยว

มาลัยชายเดี่ยว หมายถึง มาลัยที่มีลักษณะเป็นพวงกลม มีอุบะห้อยเป็นชายเพียงพวงเดียว ซึ่งบางคนอาจเรียกว่า “มาลัยมือ มาลัยคล้องมือ หรือมาลัยคล้องแขน” ก็ได้ ถ้าใช้ในการทูลเกล้าถวาย ก็เรียกว่า “มาลัยข้อพระกร” มาลัยชายเดี่ยวนี้ใช้สำหรับคล้องแขนหรือบูชาพระ

วิธีการร้อยมาลัยชายเดี่ยว มีหลักที่สำคัญดังนี้ 2

1. คัดเลือกดอกหรือกลีบดอกให้ขนาดเท่าๆ กัน
2. การส่งกลีบหรือก้านดอก จะต้องให้ยาวเท่าๆ กันทุกกลีบ หรือทุกดอกทั้งในแนวเดียวกัน และระหว่างแถวด้วย เพื่อให้มาลัยที่ร้อยเสร็จแล้วนั้นมีสัดส่วนและรูปทรงที่สวยงาม ดังนั้นในการร้อยดอกไม้แต่ละดอกหรือแต่ละกลีบ ควรจะต้องวัดก้านก่อนแทงใส่เข็ม
3. ร้อยแถวแรกหรือชั้นแรกให้เป็นวงกลมจัดระยะห่างแต่ละกลีบให้เท่ากัน โดยเริ่มร้อยกลีบแรกเรียงจากซ้ายวนไปทางขวา (ตามเข็มนาฬิกา) จนครบจำนวนกลีบตามต้องการ
4. ร้อยแถวที่ 2 โดยวางกลีบให้สับหว่างกับกลีบในแถวแรกทุกกลีบ จนครบจำนวนกลีบเท่ากับแถวที่ 1 และแถวต่อไปก็ทำเช่นเดียวกัน ข้อควรระวัง คือทุกๆ แถวจะต้องมีจำนวนกลีบเท่ากัน และสับหว่างกันทุกแถวด้วย ถ้าแถวใดจำนวนกลีบลดน้อยลงหรือเพิ่มขึ้นแสดงว่าต้องร้อยสับหว่างผิด
5. มาลัยกลมแบบไม่มีลายร้อยเรียงวนโดยรอบเข็มควรจัดระยะห่างแต่ละกลีบให้เท่ากัน เมื่อร้อยครบจำนวนกลีบในแถวที่ 1 ตามต้องการแล้วก็เริ่มร้อยแถวที่ 2 โดยกลีบแรกของแถวที่ 2 นี้จะต้องอยู่ระหว่างกลีบสุดท้ายและกลีบที่ 1 ของแถวที่ 1 และกลีบต่อไปก็ร้อยให้สับหว่างเช่นกันทุกแถวและจำนวนกลีบของแต่ละแถวก็ต้องเท่ากันด้วย
6. มาลัยกลมแบบมีลาย ถ้าลายด้านเดียวจะขึ้นต้นจำนวนก็กลีบก็ได้ แต่ถ้าเป็นมาลัยกลมแบบมีลายสองด้านจะต้องขึ้นจำนวนกลีบคู่เสมอ นิยมขึ้น 8 หรือ 10 กลีบ หรือมากกว่านั้น (ถ้าเป็นมาลัยที่มีขนาดใหญ่) วิธีการร้อยก็เรียงวนโดยรอบเข็มเช่นกัน พอถึงลวดลายก็ร้อยกลีบที่มีสีต่างไปจากกลีบที่ร้อยเป็นพื้นอยู่เดิมแล้วนั่นเอง จะร้อยลายอะไรนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการหรือเห็นว่าสวยงามเหมาะสมเป็นสำคัญ

ใบงาน
หลักสูตรการร้อยมาลัย

ชื่อ-นามสกุล

ให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บอกความหมายของมาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. บอกวัสดุอุปกรณ์ในการร้อยมาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. บอกขั้นตอนการร้อยมาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลงาน
หลักสูตรการร้อยมาลัย

ชื่อ-นามสกุล.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพผลงาน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	ปานกลาง
5-8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน (ดูเกณฑ์การให้คะแนน)

ประเด็นที่ประเมิน	วิทยากร/ผู้ประเมิน				หมายเหตุ
	เกณฑ์คะแนน				
คะแนน	4	3	2	1	
1.ผลงานตรงกับจุดประสงค์					
2.ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์					
3.ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์					
4.ผลงานมีความสวยงาม					
5.ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด					
รวม					
รวมทุกรายการ					
เฉลี่ย					

ผู้ประเมิน.....วิทยากร
(.....)

แบบประเมินผลงาน
หลักสูตรการร้อยมาลัย จำนวน 10 ชั่วโมง

ที่	ชื่อ-สกุล	รวมคะแนน 5 ด้าน (20 คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ชื่อ.....วิทยากร
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1.ผลงานตรงกับจุดประสงค์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2.ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
3.ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานมีความน่าสนใจ แต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานไม่แสดงแนวคิดใหม่
4.ผลงานมีความสวยงาม	ผลงานมีความสวยงาม แสดงถึงความประณีต	ผลงานส่วนใหญ่มีความสวยงาม แต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความสวยงาม แต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานยังมีข้อบกพร่อง
5.ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ส่งผลงานตามเวลาที่กำหนด	ส่งผลงานช้ากว่าเวลาที่กำหนด 1-2 วัน	ส่งผลงานช้ากว่าเวลาที่กำหนด 3-5 วัน	ส่งผลงานช้ากว่าเวลาที่กำหนด 5 วันขึ้นไป

แบบประเมินความพึงพอใจ

หลักสูตร/โครงการ การร้อยมาลัย จำนวน 10 ชั่วโมง

ระหว่างวันที่

สถานที่จัด ณ บ้าน..... หมู่.....ตำบล..... อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินความพึงพอใจ

เพศ ชาย หญิง อายุ.....ปี วุฒิการศึกษา..... อาชีพ.....

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความพึงพอใจ มี 4 ตอน

2. โปรดแสดงเครื่องหมาย \checkmark ในช่องว่างระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านที่ 1 ด้านสภาพแวดล้อม							
1	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม						
2	กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
3	การสร้างบรรยากาศเพื่อเกิดการเรียนรู้						
ด้านที่ 2 ปัจจัยป้อนหรือปัจจัยเบื้องต้น							
4	วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้						
5	วิทยากรมีเทคนิคการถ่ายทอดใช้สื่อที่เหมาะสม						
6	วิทยากรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้						
7	วัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับหลักสูตร						
8	ระยะเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม						
9	สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม						
ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ							
10	การเตรียมความพร้อมก่อนอบรม						
11	รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม						
12	กระบวนการมีความเหมาะสม						
13	วิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
ด้านที่ 4 ผลผลิต							
14	ผู้เรียนมีความรู้ในกิจกรรมที่จัด						
15	ผู้เรียนมีทักษะในกิจกรรมที่จัด						
16	ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						
17	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ได้						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสำลี ธรรมวุธ

นางสาวมุกทิกา การงานดี

นางนิสากร แฉล้มไธสง

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชุมพลบุรี

ครู คศ.1

ครูผู้ช่วย

ผู้จัดทำ

นางสาวอรดี ยามรัมย์

วิทยากร

ผู้รวบรวม

นางรมย์ชลิ จงรัมย์

ครู กศน.ตำบล